

Les 9

De modder op het kleed van uw naaste is geen zeep voor uw eigen kleed

“De zaak-Ferdi E. hield Nederland eind jaren tachtig maanden in de greep, de publiciteit was enorm. Wij kregen drie negatieve reacties, één brief en twee ansichten. Tijdens de Amsterdamse zedenzaak rond Robert M. gingen de ruiten van ons kantoor eraan. Toen kwamen de dreigmails, meer dan vierduizend. Ik heb ze, als enige, allemaal gelezen. Daar werd ik wel somber van. We hebben geen aangifte gedaan, dat zou alleen maar de aandacht van de zaak naar ons verleggen.

De ernstigste mails zijn naar de politie doorgestuurd. Wat opviel: 95 procent was anoniem plus het overvloedige gebruik van hoofdletters en uitroeptekens. Je kunt venijnige mails terugsturen, maar de modder op het kleed van uw naaste is geen zeep voor uw eigen kleed. In een discussie met Bram Moszkowicz zei ik het ook: je moet je niet bedienen van de methodes van de ander.”

Les 10

Terug naar de menselijke maat

“De rechter in Maastricht zei onlangs: ‘Meneer Anker, u gaat steeds luider spreken.’ ‘Dank daarvoor’, was mijn reactie, ‘dat is tegenwoordig helaas noodzakelijk. Wij zijn de waakhonden van het rechtsbedrijf. Daarom zeggen we 25 keer per dag woef.’ Een glimlach bij een van de rechters was mijn deel. Dit politieke klimaat stemt mij zeer droef. Het beleid is gebaseerd op repressie en vergelding. Resocialisatie is een besmette term, de reclassering is vrijwel wegbezuinigd uit de Nederlandse gevangenissen. Wij moeten zorgen dat de hand van Justitie niet uitschiet, we moeten ons geluid luid en duidelijk laten horen. De jonge advocaten die ik toespreek, vertel ik het ook: juist nu moeten jullie er zijn, de strafrechtadvocatuur is in 2016 harder nodig dan ooit.” ■

Deze is voor u

Een straffe wind probeert vat op mij te krijgen als ik via een galerij op zevenhoog naar de voordeur loop. Het KNMI heeft code oranje afgegeven. Ik blijf zo dicht mogelijk bij de muur, ontwijk een omgewaaide bloempot. Een deurmat vliegt mijn kant op, een bordje met de tekst ‘Welkom’ zwipt heftig heen en weer.

Als de deur opengaat, glip ik snel naar binnen. In een smalle gang word ik, platgedrukt tegen een volle kapstok, begroet door een enthousiast hondje en een vermoeide man van een jaar of zeventig.

Hij schudt mij krachteloos de hand. “Mijn vrouw is lange tijd ziek geweest, heeft in het ziekenhuis gelegen. Daar is ze overleden”, zegt hij en zucht.

We nemen in de woonkamer plaats op een bank bezaaid met kussentjes. Lappenpoppen glimlachen vriendelijk vanuit de andere stoelen rond de eikenhouten salontafel. “We hebben geen kinderen. Mijn vrouw was heel huiselijk.”

Hij strijkt zijn grijze haar in een platte lok over zijn schedel.

Overall aan de muur hangen beugeltassen met kraaltjesmotieven. “Ze kon haar vertier binnen deze vier muren vinden.”

Hij wijst om zich heen. “Handwerk”, mompelt hij ietwat beschaamd. Ik sta op om alles te bekijken. Tassen met rozen, landschapstaferelen, portretten.

“Ik was overdag naar mijn werk. Zij had een hobby. Op je blote voeten lopen kon hier in huis niet. Je trapte altijd wel in een kraaltje of een naald.”

“Wat een prachtig Handwerk”, zeg ik wijzend naar een tas waarop een minutieus vervaardigd stilleven van kraaltjes te zien is.

“Ja?”

“Wat een geduld en creativiteit.”

“Oh... Ik had er eigenlijk altijd weinig belangstelling voor. Maar na mijn pensi-

oen zijn we samen naar poppen- en beugeltassenbeurzen gegaan. Ik hield van haar.”

“Is het een idee om een foto van een tas op de voorkant van de kaart te zetten?”

“Is dat niet gek?”

“Nee, het is toch prachtig wat ze maakte.”

“Ze maakte ook kettingen van kraaltjes.”

De man trekt een grote la open van een buikkast. Honderden kettingen komen tevoorschijn. “Misschien toch wel mooi, een foto van één van haar lievelingstassen...”

Als de man een paar dagen later is aangekomen bij het uitvaartcentrum zegt hij: “Mensen vinden de kaart zo mooi.”

Uit de kofferbak van zijn auto haalt hij een grote tas. In theedoeken heeft hij verschillende tassen verpakt die we bij de kist zullen leggen. “Eerst vond ik het raar, maar mensen vinden die kaart zo leuk”, zegt hij.

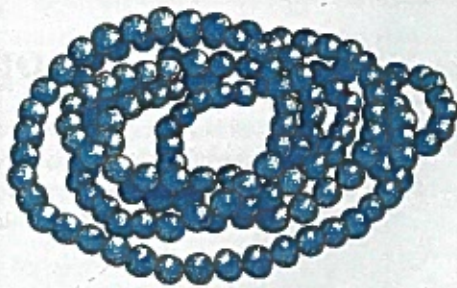
Hij duwt mij een klein zakje in mijn hand. “Deze is voor u. Voor het meedenken.”

In de verpakking zit een ketting van kleine kraaltjes, gemaakt door zijn vrouw. “Ik heb deze uitgekozen, de donkere kleuren passen bij uw werkkleding.”

Ik vervang het goud om mijn nek voor paarsachtig blauw. In mijn openingswoord verwijst ik naar de ketting. “Ik zal hem met plezier dragen als aandenken aan deze dag.”

De oude heer knikt trots.

illustratie ELINE SCHIPPEREN

Mijn vrouw kon haar vertier binnen deze vier muren vinden

Achter elke rouwadvertentie schuilt een verhaal. Mickelle Haest tekent de ervaringen op van een uitvaartverzorger.